

Onder de verschillende leerplandoelen zie je telkens één of meerdere iconen met daarin een letter staan. Deze verwijzen naar de beheersingsniveaus: de niveaus waarop verwacht wordt dat je leerlingen een leerplandoel bereiken. Er zijn 3 dimensies met beheersingsniveaus: een cognitieve, affectieve en vaardigheidsdimensie.

Alle leerplandoelen in de leerlijnen zijn gekoppeld aan beheersingsniveaus. Er zijn 3 dimensies met beheersingsniveaus te onderscheiden. Ze hebben elk een ander icoon.

- *de cognitieve dimensie*: dit gaat over kennis en cognitieve processen
- *de affectieve dimensie*: dit gaat over de vragen 'wie ben ik' en 'waar sta ik voor'? (vb. attitudes, motivatie, interesses, voorkeuren, overtuigingen, waarden, gevoelens...)
- *de vaardigheidsdimensie*: dit gaat over de ontwikkeling van vaardigheden

De letter opgenomen in elk icoon geeft het concrete beheersingsniveau weer. Hieronder vind je een overzicht van de 3 dimensies en de bijhorende beheersingsniveaus, verduidelijkt met enkele werkwoorden.

Niveau	COGNITIEF - BEHEERSINGSNIVEAUS
	herinneren : kennis ophalen uit het langetermijngeheugen bv. aanwijzen, (na)vertellen, beschrijven, memoriseren, opsommen, opzeggen, weergeven ...
	begrijpen : kennis ophalen uit het langetermijngeheugen en er betekenis aan geven bv. in eigen woorden weergeven, in verband brengen, koppelen, ordenen, verduidelijken ...
	toepassen : verworven kennis en inzichten bij een nieuwe opdracht gebruiken bv. gebruikmaken van, experimenteren, hanteren, in praktijk brengen, laten zien hoe, uitproberen, voortbouwen ...
	analyseren : een geheel verdelen in onderdelen en bestuderen hoe de onderdelen aan elkaar en aan het geheel gerelateerd zijn en elkaar beïnvloeden bv. integreren, ontleden, samenhang zien, selecteren, uitkiezen ...
	evalueren van (eigen) artistieke processen/producten o.b.v. criteria en de keuzes onderbouwen bv. aftoetsen, beoordelen, interne consistentie vaststellen, keuze beargumenteren, standpunt innemen ...
	groter geheel creëren : kenniselementen samenbrengen en reorganiseren tot een nieuw coherent en functioneel geheel, rekening houdend met de context bv. creatief denken, innoveren, maken, ontwerpen, uitvinden, veranderen ...

Niveau	AFFECTIEF - BEHEERSINGSNIVEAUS
	openstaan voor ervaringen, kunstwerken, opvattingen, opdrachten, taken, vragen ... bv. aandacht geven aan, aanvaarden, accepteren, alert zijn, opmerken ...
	reageren op ervaringen, kunstwerken, opvattingen, opdrachten, taken, vragen... bv. antwoorden, deelnemen, reageren, verder gaan, volgen ...
	voorkeur tonen en belang hechten aan opvattingen, gedrag, gebeurtenissen, informatie, taken... bv. aanbevelen, appreciëren, initiëren, koesteren, nastreven, overtuigen, waarderen ...
	handelen vanuit een persoonlijk kader waarin voorkeuren, opvattingen, gedrag, gebeurtenissen, informatie, taken... geïnternaliseerd zijn, maar waarin nog conflicten zijn bv. identificeren, integreren, structureren, veranderen, verdedigen, verduidelijken ...
	consistent en authentiek handelen vanuit een geïnternaliseerd en persoonlijk kader bv. gedragen, handelen naar, herzien, vertonen ...

Niveau	VAARDIGHEID - BEHEERSINGSNIVEAUS
	een vaardigheid observeren en nadoen bv. herhalen, imiteren, kopiëren, na-apen, nadoen ...
	een vaardigheid uitvoeren na instructie bv. oefenen, repeteren, heruitvoeren, doorzetten ...
	een vaardigheid zelfstandig uitvoeren bv. verfijnen, bijstellen, tonen ...
	een vaardigheid in een andere vorm toepassen en integreren met andere kennis en vaardigheden bv. integreren, relateren, coördineren, combineren ...
	een vaardigheid, in combinatie met andere vaardigheden, natuurlijk, automatisch spontaan en/of onbewust toepassen bv. automatiseren, internaliseren ...

Grosso modo herken je in de verschillende graden/studierichtingen de volgende iconen:

	Cognitief		Affectief		Vaardigheid	
1 ^e graad	herinneren		openstaan voor		nadoen	
2 ^e graad	begrijpen		reageren op		na instructie	
3 ^e graad	toepassen		voorkeur tonen/ belang hechten aan		zelfstandig	
4 ^e graad	toepassen		handelen vanuit persoonlijk kader		zelfstandig	
VKS 3	analyseren				geïntegreerd	
4 ^e graad	analyseren		handelen vanuit persoonlijk kader		zelfstandig	
VKS 4	evalueren/onderbouwen				geïntegreerd	
4 ^e graad	analyseren		handelen vanuit persoonlijk kader		geïntegreerd	
VKS 5	evalueren/onderbouwen					
	(groter geheel) creëren	